

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРОФ. Д.ПС.Н. СОНЯ КАРАБЕЛЪОВА

ИМЕЙЛ АДРЕС: KARABELUOV@PHLS.UNI-SOFIA.BG

НАУЧНА ОБЛАСТ И ИНТЕРЕСИ

Психология на здравето, Социална психология, Межкултурна психология, Развитие на кариерата, Управление на човешките ресурси, Психология на средата

Промяна на поведението, про-екологични поведения, еко-тревожност

Рисково здраво поведение и качество на живот

Нагласи към промяна, онлайн социални медии, Интернет зависимост, киберхондрия, психично благополучие

Ценностни ориентации, личностни характеристики, избор на кариера, дауншифтинг,

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Психология на здравето

Статистически методи в психологията

Межкултурни изследвания в психологията

Професионален подбор и развитие на кариерата

Организационен мениджмънт в политиката

Управление и развитие на човешките ресурси

НАУЧНИ СТЕПЕНИ И АКАДЕМИЧНИ ПОЗИЦИИ

2015 – Професор, Катедра по Обща, експериментална, развитийна и здравна психология, Философски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

2008 – 2015 Доцент, Катедра по Обща, експериментална, развитийна и здравна психология, Философски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

1997 – 2008 Главен асистент, Катедра по Обща, експериментална, развитийна и здравна психология, Философски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

1995 – 1997 Старши асистент, Катедра по Социална, трудова и педагогическа психология, Философски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

1993 -1995 Асистент, Катедра по Социална, трудова и педагогическа психология, Философски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

ОБРАЗОВАНИЕ

2012 *Доктор на психологическите науки*, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

1998 *ОНС „доктор“ по ПН 3.2. Психология*, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

ОРГАНИЗАТОР НА НАУЧНИ СЪБИТИЯ

2023 – X Юбилеен международен конгрес по психология, Софи Софийски университет „Св. Климент Охридски“

2022 – Международна научна конференция „Психологията – традиции съвременност“, София: Софийски университет „Св. Климент Охридски“

2017 - Международна научна конференция „Предизвикателства перспективи пред съвременната психология“, София: Софийски университет „Св. Климент Охридски“

ТЕКУЩИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

2023 – 2026 Поведенчески модели и публични политики за устойчиво развитие

2022 – 2025 GAME - videoGame to improve Mental hEalth, Erasmus+ KA2 School

2019 – 2024 Психологически аспекти на здравните неравенства и качеството на живот, ФНИ -МОН

ИЗБРАНИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

2020 – 2021 Повишаване на знанията, уменията и квалификацията на общинските служители за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Проект № BG05SFOP001-2.015-0001-C01, - ръководител

2020-2021 Създаване на модели за оптимални административни структури на общините Национално сдружение на общините в Република България. Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. проект № BG 05SFOP001-2.001-0008, консултант

2020 – 2021 Онлайн обучението – предизвикателства и перспективи. ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“, Фонд „Научни изследвания“, ръководител

2019 – 2020 Наднорменото тегло – фактор за неблагоприятие/благополучие. ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“, Фонд „Научни изследвания“, ръководител

2017 – 2019 Разработване на критерии за оценка на рисковия потенциал на обектите на контрол и създаване на система за планиране на инспекционната дейност според рисковия потенциал на обектите на контрол. Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. Проект BG05M9OP001-3.004 „Оптимизация и иновации в ИА ГИТ“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, експерт

2015 – 2017 Психологически характеристики на нагласите към социалните мрежи Фейсбук и благополучие, ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“, ръководител

2016 - 2017 Optimisation and innovation in General Labour Inspectorate Executive Agency, financed by the Operative programme “Human resource development”, co-financed by the European Union via the European Social Fund.

2015 – 2017 Повишаване на хазартната култура на юношите в региона на Враца и Видин, финансиран от Държавната комисия по хазарта (ДКХ) по Договор за целево финансиране № Д-22/28.12.2015г., проект № Н-18/30.10.2015 г., ръководител

2014 – 2015 Оптимизиране функциите, процесите и организационната структура на Управляващия орган на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., ОП ”Регионално развитие” 2007-2013 г., съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие по договор № РД-02-37-55/28.10.2015 г. по проект № BG161PO001/5-01/2008/079 – експерт

2014 - 2015 Методи за мониторинг и оценка на интеграционния процес в региона на Бургас за повишаване на мерките за интеграция на имигранти от трети страни, Агенция по заетостта, експерт

2013 - 2015 Повишаване компетентността на съдебните служители – статистици, и на членовете на КПКИТС и КАОСНОСВ: обучение, оценка и въвеждане на методика и програма. ОП - Оценка на ефективността на реализираните обучения и разработване на план за въвеждане на продължаващо обучение - проект № С 13-24-1/13.03.2014 г. по договор за безвъзмездна финансова помощ, финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет 2007 – 2013 г.“ (ОПАК), Приоритетна ос II „Управление на човешките ресурси“, Подприоритет 2.4. „Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси“, Бюджетна линия BG051PO002/13/2.4-12. – ръководител

2013 – 2015 Разработване на методика за наблюдение и оценка на интеграционния процес в Бургаския регион с цел подобряване на мерките за интеграция“, Компонент 4: Разработване на техники за наблюдение и оценка с цел подобряване на мерките за интеграция. ОП – „Разработване на методология и инструментариум за провеждането на качествено и количествено изследване за оценка на интеграцията на имигрантите в Бургаския регион“ и „Проучване и оценка на прилаганите интеграционни мерки в Бургаския регион на базата на количествен и качествен анализи“ - BG EIF 2013/01-04 - ръководител

2013 - 2014 Здравна тревожност, киберхондрия и благополучие, ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“, ръководител

2013 – 2014 Усъвършенстване на системите за управление в Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ като ключ за повишаване качеството на университетските дейности и услуги (Ключ към качеството) – проект № BG051PO001-3.1.08-0010 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз „Инвестира във вашето бъдеще!“, експерт

2013 - 2014 Идентифициране и внедряване на добри практики в областта на управлението на човешки ресурси чрез обмяна на опит и практически знания между Община Банско и Община Кройдън, Оперативна програма „Административен капацитет“ с Управляващ орган - Министерство на финансите, Приоритетна ос: II „Управление на човешките ресурси“, Подприоритет: 2.5. „Транснационално и междурегионално сътрудничество“, Бюджетна линия: BG051PO002/10/2.5-01, 2013-2014, ръководител на научния колектив

2012 – 2014 CoMeIn - Coaching Methodology for Teachers in Secondary Schools - Коучинг методология за учителите в средното училище, Програма: „Учене през целия живот“, Коменски, Многонационални проекти, 518404-LLP-1-2011-1-BG-COMENIUS-CMP – ключов експерт

2012 - 2013 Интернет зависимост и благополучие, ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“, Фонд „Научни изследвания“, ръководител

2012 – 2013 Ключови компетенции за по-конкурентна работна сила в България, Национална школа по мениджмънт, Европейски Социален Фонд 2007–2013 г., Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, Министерство на труда и социалната политика, Приоритетна ос 7: Транснационално и междурегионално Сътрудничество, Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1“, ключов експерт

2010 - 2012 SOS.NET - SOcial Skills Trainer - New Qualification for European Teachers, Обучение за социални умения – нова квалификация за европейските учители, Програма Коменски, Многостранни проекти, 510005-LLP-1-2010-1-BG-COMENIUS-CMP, ключов експерт.

2010 - 2012 SOCOPOL: Socially Competent Police Officers Near To The Society, Социално компетентни полицейски служители в близост до обществото, Програма „Трансфер на иновации“, Леонардо да Винчи, 2010-2012 г., Ref. № 2010-1-BG1-LE005-03096, ключов експерт

2009 - 2010 Обучение на средношколци за развитие на ключови социални компетенции, Оперативна програма „Човешки ресурси“, Министерство на образованието, младежта и науката, *Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-4.2.03 „Да направим училището привлекателно за младите хора“*, BG051PO001-4.2.03-0998, ключов експерт.

2008 - 2010 Атрактивно професионално обучение за ученици – @VGP, Програма „Трансфер на иновации“, Леонардо да Винчи, ключов експерт.

ЧЛЕНСТВО В ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Дружество на психолозите в България – Член на Управителния съвет,
Ръководител на секция по Психология на здравето
Европейска асоциация по Психология на здравето
Европейска асоциация по межкултурни обучения и
изследвания

ИЗБРАНИ ПУБЛИКАЦИИ

МОНОГРАФИИ

Градев, Д., Маринов, А., Сапунджиева, К., Карабельова, С., Митев, К., Йонкова, К., Матанова, В., Чолакова, М., Георгиев, Л. (2018). Поглед пред себе си. Личната мрежа на общуването. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

Карабельова, С. (2015). Избор на кариера. София: Класика и стил.

Градев, Д., Маринов, А., Карабельова, С., Сапунджиева, К., Йонкова, К., Георгиев, Л. (2015). Другите в биографията на личността. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

Карабельова, С. (2014). Психология и здраве. Биопсихосоциален подход в психологията и медицината. Културални фактори и боледуване. В: Масалджиева, Р. (ред.) Въведение в психологията. За студенти от сферата на здравеопазването. Пловдив: Миртани инвестмънт.

Карабельова, С. (2011) Ценности и културни практики в България. София: Класика и стил.

Андреева, Л. и Карабельова, С. (2009) Стереотипи и сексуален тормоз в ранна зряла възраст. София: Издателство на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Карабельова, С. (2004) Управление и развитие на човешкия потенциал. София: Класика и стил.

Карабельова, С. (съст. и ред.). (2000). Христоматия по Управление на човешките ресурси. София: Лик.

СТАТИИ

Stoyanova, R., Karabeliova, S., Pandurova, P., Zhechkova, N., Mitev, K. (2023). Effect of Resilience on Burnout in Online Learning Environment. Strategies for Policy in Science and Education, Vol. 31, 4, 374-384.

Карабельова, С., Стоянова, Р. (2022). Здравна тревожност в условията на пандемията от COVID-19. Сборник научни доклади от юбилейна международна научна конференция: Психологията – традиция и съвременност. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

Карабельова, С., Стоянова, Р., Пандурова, П. (2022). Убеждения за наднорменото тегло и поведение на хранене при юноши и млади хора. Сборник научни доклади от юбилейна международна научна конференция: Психологията – традиция и съвременност. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

- Mitev, K., Weinstein, N., Karabeliova, S., Nguyen, T., Law, W., Przybylski, A. (2021). Social Media Use Only Helps, and Does Not Harm, Daily Interactions and Well-Being. *Technology, Mind and Behaviour*, v. 2 (1), 1-12
- Shtereva, K., Karabeliova, S. (2021). Bulgarian parents' attitudes to literacy activities through digital devices and relevant sociodemographic factors at the beginning of the covid-19 pandemic. *Strategies for policy in science and education-strategii na obrazovatelnata i nauchnata politika*, v. 29, 6, 614-633
- Stoyanova, R., Karabeliova, S. (2020). Psychological past, present and future in relation to future considerations and self-esteem. In: Dimitrievic, B., Panic, D. (Eds.) *Psychology in and around us. International Thematic Proceedia*. Nis: University of Nis,
- Карабельова, С., Зарбова, Б., Стоянова, Р., Митев, К. (2020). Непосредствени и последващи реакции на справяне и стрес към ситуацията с разпространението на COVID-19. *Ментализация и клинична практика* София: Стено, 384-391.
- Карабельова, С., Добрева, М. (2020). Кариерни котви и благополучие на работното място. В: Илиева, С. (Ред). *Лидерство и развитие на човешките ресурси*, София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“ ISBN (online) 978-954-07-4979-2.
- Стоянова, Р., Карабельова, С. (2020). Личностни черти по модела на големите пет като предиктори на перспективата за време. В: Илиева, С. (Ред). *Лидерство и развитие на човешките ресурси*, София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“ ISBN (online) 978-954-07-4979-2.
- Митев, К., Карабельова, С. (2020). Ефектът на използването на социалните медии върху благополучието и социалния капитал във Великобритания и България. В: Илиева, С. (Ред). *Лидерство и развитие на човешките ресурси*, София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“ ISBN (online) 978-954-07-4979-2.
- Zarbova, B., Karabeliova, S. (2018). Intercultural aspects in the experiences of Stress and Wellbeing. In: Dimitrievic, B., Panic, D. (Eds.) *Psychology in and around us. International Thematic Proceedia*. Nis: University of Nis, 199-218.
- Chubrieva, M., & Karabeliova, S. (2018). Forms of Cyberbullying. A pilot study among Bulgarian adults and teenagers. In: Dimitrievic, B., Panic, D. (Eds.) *Psychology in and around us. International Thematic Proceedia*. Nis: University of Nis, 293-306.
- Zarbova B., Karabeliova S. (2017). Stress and Well-being. In: Dimitrievic, B., Panic, D. (Eds.) *Contemporary Psychology and Practice. International Thematic Proceedia*. Nis: University of Nis, 227-237.
- Петров, Д., Карабельова, С., Иванова, Е., Бъзовска, Б., Василев, Я. (2017). Психосоциални детерминанти на хазартното поведение в юношеска възраст. *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. 348-357.
- Пилева, И., Карабельова, С. (2017). Емпирично изследване на взаимовръзките на скала за орторексия нервоза с моделите на хранително поведение, нагласи към храненето и личностните черти и благополучието. *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. 358-365.
- Чубриева, М., Карабельова, С. (2017). Използване на интернет и кибертормоз сред българите над 18-годишна възраст. *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. 371-378.
- Петров, Д., Карабельова, С., Иванова, Е., Бъзовска, Б., Василев, Я. (2017). Мотивационни предиктори на избора на хазартни игри в юношеска възраст. *Сборник научни доклади от VIII Национален конгрес по психология*. София, 3-5.XI.2017 г.487-496.
- Карабельова, С., Поборникова, Г., Консулова, Д. (2016). Ефекти на кариерните ориентации от модела на „Големите шест“ върху депресивните симптоми, тревожността и стреса. *Лидерство и организационно развитие*. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, 1155-1164.
- Карабельова, С. (2015). Избор на кариера: междукултурни сравнения. *Лидерство и организационно развитие*. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, 687-695.
- Ivanova, E., Mitev, K., Karabeliova, S. (2016). Effects of Internet Addiction on Depression, Anxiety, Stress and Well-Being. *Leadership and Organizational Behavior*, Sofia: Sofia University “St. Kl. Ohridski”, 1165-1174.
- Ivanova, E., Mitev, K., Karabeliova, S. (2015). Effects of Personality Traits on Facebook Attitudes and Subjective Well-Being. *Leadership and Organizational Behavior*, Sofia: Sofia University “St. Kl. Ohridski”, 1177-1185.
- Пилева, И., Карабельова, С. (2014). Връзка между познанията по хранене и индекса за телесна маса сред млади българки. *Сборник с научни доклади, VII Национален конгрес по психология*, София: П р о д у ц е н т с к и ц е н т ъ р Л М Е О О Д, 1306-1315.
- Бъзовска, Б., Карабельова, С. (2014). Изследване на нагласите към храненето и връзката им с хранителните разстройства. *Сборник с научни доклади, VII Национален конгрес по психология*, София: П р о д у ц е н т с к и ц е н т ъ р Л М Е О О Д, 1327-1338.
- Karabeliova, S., Bushnyashki, Y. (2013) Social Skills and their comparability with employers' requirements to improve work efficacy. *Sociology and Economy*, 2, 50-62. Plovdiv: High school CEA.

Карабельова, С., Бъзовска, Б. (2012). Взаимовръзка между нагласите към храненето, вегетарианството и благополучието. Клинична и консултативна психология, София: „Стено“, 392-400.

Карабельова, С., Бъзовска, Б. (2011). Вегетарианство, психично здраве и благополучие. Клинична и консултативна психология, София: „Стено“, 37-48.

Ivanova, E., Karabeliova, S. (2012). Cyberchondria and psychological well-being. Journal of Clinical and Counseling Psychology, 196-205.

Карабельова, С., Папазова, Е., Пенчева, Е., Муди, Р., Батхърст, Дж. (2011). Измерения на ценностите в труда. Годишник на СУ „Св. Кл. Охридски“, кн. „Психология“, т. 101, София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 59-80.

Силгиджиян, Х., Карабельова, С., Герганов, Е. (2010). Нараставащата несигурност в България: новата „котва“ на националната култура (сравнително-кохортно изследване на ценностите и културните практики по методологията на Х. Хофстееде 2000-2005 г.) Годишник на СУ „Св. Кл. Охридски“, кн. „Психология“, т. 99, София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 5-36.

Силгиджиян, Х., Карабельова, С., Занкова, Е. (2008). Емпирична среща на двете традиции в изследването на психичното здраве. Българско списание по психология, V Национален конгрес по психология. София: „Изток-Запад“, 868-876.

Силгиджиян, Х., Карабельова, С., Герганов, Е., Генов, Ю. (2007). Подобни и различни в рамките на българската култура (Резултати от представително изследване на ценностите и културните практики в България). Годишник на СУ „Св. Кл. Охридски“, кн. „Психология“, т. 96, №1, София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 5-74.

Силгиджиян, Х., Карабельова, С., Герганов, Е. (2003). Културна идентичност и ценностни избори в контекста на всекидневното поведение. Годишник на СУ „Св. Кл. Охридски“, кн. „Психология“, т. 94-95, София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 5-49.

Карабельова, С., Силгиджиян, Х. (2005). Приемственост и промяна на ценностите и културните практики в България. Сборник научни доклади. IV Национален конгрес по психология. София: „Софи-Р“, 305-309.